

V I Lenin

Centralkommitténs verksamhetsberättelse den 29 mars 1920 på RKP(b):s 9:e kongress

Kamrater, innan jag inleder verksamhetsberättelsen måste jag säga att den såsom fallet var även på den föregående kongressen är uppdelad i två avsnitt: en politisk del och en organisatorisk. Denna uppdelning får oss först och främst att tänka på hur CK:s arbete har utvecklats i fråga om den yttre, organisatoriska sidan. Vårt parti har nu genomlevt det första året utan J M Sverdlov, och denna förlust har inte kunnat undgå att påverka CK:s hela organisation. Ingen har som kamrat Sverdlov i en enda person kunnat förena organisatoriskt och politiskt arbete, och vi har nödgats försöka att i arbetet ersätta honom med ett kollegium.

CK:s löpande dagliga arbete har under verksamhetsåret skötts av två av CK-plenum valda kollegier – CK:s organisationsbyrå och CK:s politiska byrå. Därvid var sekreteraren med i båda byråerna för att de båda organens beslut skulle bli samordnade och konsekventa. I praktiken har det blivit så att organisationsbyrån haft som egentlig huvuduppgift att fördela partiets krafter, medan de politiska uppgifterna varit den politiska byråns uppgift. Det säger sig självt att denna uppdelning i viss mån är konstlad, ty ingen politik kan bedrivas utan att komma till uttryck i utnämningar och förflyttningar. Följaktligen får varje organisatorisk fråga en politisk betydelse, och det har hos oss blivit praxis att det räcker med en begäran från en enda CK-medlem för att vilken fråga som helst av det ena eller andra skälet skall betraktas som en politisk fråga. Att försöka dela upp på något annat sätt CK:s verksamhet skulle knappast ha varit ändamålsenligt och i praktiken knappast ha uppnått sitt syfte.

Det nämnda sättet att sköta uppgifterna har lett till ytterst gynnsamma resultat: det har ingen gång hänt att det uppkommit svårigheter mellan den ena och den andra byrån. Dessa båda organ har på det hela taget arbetat i enighet, och det praktiska fullgörandet har underlättats genom sekreterarens närvaro, varvid partisekreteraren helt och fullt förverkligat CK:s vilja. För att undanröja ett eller annat missförstånd bör det från första början understrykas att CK-sekreteraren endast och allenast har fullföljt kollegiala CK-beslut, vilka har fattats i organisationsbyrån eller i politiska byrån eller på plenarmöte i CK, att han endast drivit sådana frågor. Annars kan inte CK arbeta på rätt sätt.

Efter dessa små påpekanden om CK:s inre arbetsordning skall jag övergå till min uppgift, till CK:s verksamhetsberättelse. Att redogöra för CK:s politiska arbete är en mycket svår uppgift, om det uppfattas i ordets bokstavliga mening. Under detta år har politiska byråns arbete till övervägande delen bestått i att i löpande ordning avgöra alla uppkommande frågor, som har med politiken att göra och som förenar verksamheten av alla sovjet- och partiinstitutioner, alla arbetarklassens organisationer, som gäller samordningen av sovjetrepublikens hela arbete och strävan att styra det. Politiska byrån har avgjort alla frågor om den internationella och inhemska politiken. Det är naturligtvis omöjligt att ens tillnärmelsevis försöka räkna upp alla dessa frågor. I det som CK har tryckt upp till denna kongress hittar ni det material som behövs för en sammanfattning. Att här i verksamhetsberättelsen försöka upprepa denna sammanfattning skulle överstiga mina krafter, och jag tror också att det skulle vara ointressant för delegaterna. I sitt arbete i den ena eller andra parti- eller sovjetorganisationen följer var och en av oss dagligen den ovanliga växlingen mellan politiska frågor, utrikespolitiska och inrikespolitiska. Själva avgörandet av dessa frågor, såsom det kommit till uttryck i sovjetmaktens dekret, i partiorganisationernas verksamhet, vid varje vändpunkt, har inneburit en bedömning av partiets CK. Det måste sägas att frågorna varit så många att de allt som oftast fått avgöras i största hast, och endast tack vare att kollegiets medlemmar kände varandra så väl, kände åsiktsnyanserna och hyste förtroende för varandra kunde arbetet fullgöras. Annars hade inte

ens ett tre gånger så stort kollegium ha mäktat göra det. Ofta fick komplicerade frågor avgöras med ett telefonsamtal i stället för ett sammanträde. Detta gjordes i tillförsikt om att vissa veterligen komplicerade tvistefrågor inte skulle förbigås. När jag nu skall framlägga en allmän verksamhetsberättelse tar jag mig friheten att i stället för en kronologisk översikt och en gruppering efter ämnen uppehålla mig vid de viktigaste och mest väsentliga momenten, och då vid dem som knyter samman gårdagens eller, rättare sagt, det senaste årets erfarenheter med de uppgifter vi nu står inför.

Ännu är tiden inte inne för att skriva sovjetmaktens historia. Och även om den vore det, så vill jag säga – jag talar för mig själv och, tror jag, även för CK – att vi inte ämnar framträda som historiker, utan det är nutiden och framtiden som intresserar oss. Vi ser det gångna verksamhetsåret som ett material, som en läxa, som ett trappsteg, från vilket vi måste gå vidare. Ur denna synvinkel delas CK:s arbete upp i två stora områden: det arbete, som varit förknippat med de militära uppgifterna som avgör republikens internationella situation, och det fredliga inre uppbyggnadsarbete, som började komma i förgrunden kanske först i slutet av fjolåret eller i början av innevarande år, då det stod helt klart att vi hade vunnit en avgörande seger på inbördeskrigets avgörande fronter. Ifjol våras var vårt militära läge i högsta grad besvärligt; vi skulle ännu, som ni minns, få uppleva åtskilliga nederlag, nya, stora och överraskande offensiver från kontrarevolutionens och ententens representanter, offensiver som vi inte hade kunnat förutse. Därför är det helt naturligt att denna period till största delen präglades av arbetet på att fullgöra den militära uppgiften, inbördeskrigets uppgift, som för alla klenmodiga, för att inte tala om mensjevikernas parti, socialistrevolutionärerna och andra småborgerliga demokrater, för massan av mellanskikts-element framstod som olöslig och som fick dem att helt uppriktigt säga att denna uppgift var olöslig, att Ryssland var efterblivet och försvagat och inte kunde besegra hela världens kapitalistiska system, när nu revolutionen i väster hade dragit ut på tiden.

Och därför måste vi hävda vår ståndpunkt och med all fasthet och bevarad absolut tillförsikt säga, att vi skulle segra, därför måste vi driva parollerna ”Allt för segern!” ”Allt för kriget!”

För att förverkliga dessa paroller var vi tvungna att helt medvetet och öppet försumma en hel rad högst angelägna behov och ofta lämna många utan hjälp, eftersom vi var övertygade om att vi måste koncentrera alla våra krafter på kriget och på seger i detta krig som ententen hade påtvingat oss. Och endast därför att partiet var på sin vakt och var strängt disciplinerat, därför att partiets auktoritet enade alla ämbetsverk och institutioner, därför att CK:s paroller följdes av tiotals, hundratals, tusentals och slutligen miljoner människor som en enda man och endast därför att oerhörda offer bringades – endast därför blev det under som skedde möjligt. Endast därför förmådde vi segra, trots att ententens imperialister och all världens imperialister två, tre, fyra gånger drog i fält mot oss. Och självfallet understryker vi inte bara denna sida av saken, utan vi måste också komma ihåg att denna sida av saken är en läxa, som lär oss att vi utan disciplin och utan centralisering aldrig kunde ha fullgjort denna uppgift. De oerhörda offer vi bringat för att rädda landet från kontrarevolutionen, för att den ryska revolutionen skulle segra över Denikin, Judenitj och Koltjak, är en borgen för den sociala världsrevolutionen. För att detta skulle förverkligas krävdes partidisciplin, den strängaste centralisering och absolut tillförsikt om att de oerhört tunga offer som bringades av tio-tusentals och hundratusentals människor skulle hjälpa oss att genomföra alla dessa uppgifter, att detta verkligen kunde göras och säkerställas. För detta var det nödvändigt att vårt parti och arbetarklassen, den klass som utövar diktaturen, utgjorde förenande element för miljoner och åter miljoner arbetande människor i Ryssland och över hela världen.

Om vi tänker efter vad det egentligen var som djupast låg till grund för att ett sådant historiskt under skedde, för att ett svagt, utmattat och efterblivet land besegrade världens starkaste länder, så var det centraliseringen, disciplinen och den oerhörda offerviljan. Vad var grunden

till detta? I ett land som minst av allt var utbildat kunde miljoner arbetande människor nå fram till denna organisation, till denna disciplin och centralisering enbart därför att arbetarna genomgått kapitalismens skola och enats av kapitalismen, därför att proletariatet i alla framskridna länder förenat sig – och är mer enade, ju mer framskridet landet är; och å andra sidan därför att ägandet, det kapitalistiska ägandet, småägandet i varuproduktionen söndrar. Ägandet söndrar, medan vi enar och sammansluter allt fler miljoner arbetande människor över hela världen. Det ser nu även blinda, skulle man kunna säga, eller åtminstone de bland dem som inte ville se det. Ju längre tiden led, desto mer söndrades våra fiender. De söndrades genom det kapitalistiska ägandet, privatägandet i varuproduktionen, vare sig det var småägare, som spekulerade med spannmålsöverskotten och berikade sig på de hungrande arbetarnas bekostnad, eller kapitalister i olika länder, även om de var militärt starka och skapade ett "Nationernas förbund", ett "stort enat förbund" mellan världens alla framskridna nationer. Denna enhet är rena fiktionen, rena bedrägeriet, rena lögnen. Och vi har sett – och det är det största exemplet – att detta beryktade "Nationernas förbund", som försökte dela ut mandat för staters styre och dela upp världen, att detta beryktade förbund visade sig vara en såpbubbla som genast brast, eftersom det grundades på det kapitalistiska ägandet. Vi har sett detta ske i stor historisk skala, och det bekräftar den grundläggande sanning, på vilken vi baserade vår rättvisa sak, vår absoluta förvisning om Oktoberrevolutionens seger, om att vi tagit itu med ett verk, till vilket miljoner och åter miljoner arbetande människor i alla länder trots alla svårigheter och hinder skulle ansluta sig. Vi visste att vi hade bundsförvanter, att det gällde att ge prov på självupppoffring i det enda land, på vilket historien lagt denna heder-samma och ytterst svåra uppgift, för att de oerhörda offren skulle bära frukt hundrafalt, ty varje månad vi höll ut i vårt land skulle ge oss miljoner och åter miljoner bundsförvanter i alla länder.

Om vi slutligen funderar över hur det kom sig att vi kunde segra, att vi måste segra, så berodde det enbart på att alla våra fiender, som formellt var förbundna med världens starkaste regeringar och kapitalister på alla möjliga sätt, var söndrade, hur de än var formellt förenade, på att deras interna band i själva verket söndrade dem och fick dem att råka i luven på varandra och på att det kapitalistiska ägandet demoraliserade dem och förvandlade dem från bundsförvanter till vilddjur, så att de inte såg att Sovjetryssland fick allt fler anhängare bland de engelska soldater som landsatts i Archangelsk, bland de franska flottister som landsatts i Sevastopol, bland arbetarna i alla länder, i undantagslöst alla framskridna länder, där socialkompromissmakarna tog parti för kapitalet. Och denna grundläggande orsak, den djupast liggande orsaken, var den som sist och slutligen gjorde vår seger säker och som fortfarande är den grundläggande, oemotståndliga och ousinliga källan till vår styrka, och den gör att vi kan säga att när vi i vårt land fullt ut har förverkligat proletariatets diktatur och genom dess avantgarde, dess avancerade parti uppnått största möjliga sammanslutning av dess krafter, då kan vi förvänta en världsrevolution. Och detta är i själva verket ett viljeuttryck, ett uttryck för den proletära beslutsamheten att kämpa, ett uttryck för den proletära beslutsamheten att uppnå ett förbund mellan miljoner och tiotals miljoner arbetare i alla länder.

Herrar borgare och Andra internationalens kvasisocialister har förklarat detta vara agitatoriska fraser. Nej, det är en historisk verklighet som bekräftar genom de blodiga och tunga erfarenheterna under inbördeskriget i Ryssland, ty detta inbördeskrig var ett krig mot världskapitalet, och detta kapital föll sönder av sig självt i striden, förtärde sig självt, medan vi utgick mer härdade och starkare ur striden i detta land, där proletariatet höll på att gå under av hunger och fläcktyfus. I detta land har vi knutit ständigt fler arbetande människor till oss. Det som tidigare för kompromissmakarna föreföll som en agitatorisk fras och som borgarna brukade skratta åt har under detta revolutionsår och främst under verksamhetsåret definitivt för-

vandlats till ett obestridligt historiskt faktum, vilket gör att vi med den mest positiva övertygelse kan säga: att vi har gjort detta bekräftar att vi har en världsomfattande grundval, som är oändligt bredare än vid någon tidigare revolution. Vi har ett internationellt förbund, som ingenstans finns inskrivet eller utformat och som intet är ur "statsrättslig" synvinkel men i verkligheten är allt i en sönderfallande kapitalistisk värld. Varje månad som vi kämpade oss till nya positioner eller helt enkelt höll stånd mot den oerhört mäktige fienden bevisade för hela världen, att vi hade rätt, och tillförde oss miljoner nya anhängare.

Denna process tycktes svår och ledsagades av väldiga nederlag. Efter den ohyggliga vita terrorn i Finland följde just under detta verksamhetsår nederlaget för den ungerska revolutionen, som ententens representanter slog ner enligt ett hemligt fördrag med Rumänien efter att ha fört de egna parlamenten bakom ljuset.

Detta var det skändligaste förräderi, en den internationella ententens sammansvärjning för att med vit strypa den ungerska revolutionen, för att inte tala om hur de på alla sätt gick in för en överenskommelse med de tyska kompromissmakarna för att kväva den tyska revolutionen' och hur dessa människor, som förklarar Liebknecht vara en hederlig tysk, tillsammans med de tyska imperialisterna kastade sig som rasande hundar över denne hederlige tysk. De överskred alla tänkbara gränser, men varje sådan undertryckningsaktion från deras sida bara stärkte och stålsatte oss, medan den underminerade dem själva.

Det tycks mig att vi mer än allt annat måste beakta dessa grundläggande erfarenheter vi gjort. Här måste vi framför allt tänka på att grunda vår agitation och propaganda på en analys och ett klarläggande av varför vi segrat, varför inbördeskrigets offer burit frukt hundrafalt och hur vi på basis av dessa erfarenheter bör handla för att segra i det andra kriget, kriget på den blodiga fronten, ett krig som endast i annan form förs mot oss av samma gamla företrädare, lakejer och ledare för den gamla kapitalistiska världen, fast ännu ivrigare, ursinnigare och häftigare. Vår revolution har mer än någon annan bekräftat regeln att en revolutions styrka, kraften i dess anstormning, dess energi och beslutsamhet, triumfen i dess seger samtidigt ökar kraften i bourgeoisins motstånd. Ju mer vi segrar, desto mer lär sig de kapitalistiska utsugarna att gå samman och desto beslutsammare övergår de till offensiv. Ty som ni alla mycket väl minns – det är inte så länge sedan men ändå en lång tid vad gäller händelseutvecklingen – betraktades bolsjevismen vid Oktoberrevolutionens början som en kuriositet; men på samma sätt som man i Ryssland mycket snart nödgades överge denna uppfattning, som var en återspeglning av att den proletära revolutionen varit outvecklad och svag, har man även i Europa övergett den. Bolsjevismen har blivit en global företeelse, arbetarrevolutionen har höjt sitt huvud. Sovjetsystemet, som vi byggde upp i oktober enligt 1905 års traditioner och under utveckling av våra egna erfarenheter, detta sovjetsystem har blivit en världshistorisk företeelse.

Utan minsta överdrift kan det sägas att två läger nu fullt medvetet står mot varandra i världsmåttstock. Det bör noteras att de först under detta år ställts mot varandra i en avgörande och slutgiltig strid, och just nu, under denna kongress, upplever vi måhända ett av de största och mest akuta men ännu ofullbordade momenten i övergången från krig till fred.

Ni vet alla hur det gick för de imperialistiska ententemakternas ledare som basunerade ut över hela världen: "Vi kommer aldrig att inställa kriget mot dessa usurpatorer och rövare som gripit makten, dessa demokratins fiender, bolsjevikerna!" – ni vet hur de först upphävde blockaden, hur deras försök att förena de små staterna sprack, eftersom vi förmådde vinna över inte endast arbetarna i alla länder på vår sida, utan också de små ländernas bourgeois, ty imperialisterna förtrycker inte bara de egna ländernas arbetare, utan också de små staternas bourgeois. Ni vet hur vi vann över den vacklande bourgeoisin i de framskridna länderna på vår sida, och nu är den tiden inne då ententen bryter sina tidigare löften och försäkringar och

bryter fördrag, som den för övrigt ingått dussintals gånger med ryska vitgardister av olika slag. Och nu sitter den där med dessa fördrag och med drömmarna i kras, eftersom den kastat ut hundratals miljoner på dessa fördrag utan att föra saken till sitt slut.

Genom att häva blockaden har den nu de facto inlett fredsförhandlingar med sovjetrepubliken, men slutför dem nu inte, och därför har småstaterna tappat tilltron till den, tron på dess makt. Vi ser att ententens hållning, dess utrikespolitiska hållning absolut inte kan definieras med vedertagna rättsvetenskapliga begrepp.

Ententestaterna befinner sig varken i fred eller i krig med bolsjevikerna, de erkänner oss och har samtidigt inte erkänt oss. Och detta totala sönderfall bland våra motståndare, som var så säkra på att de representerade något, har visat att de inte representerar något annat än en hop kapitalistiska rovdjur, som råkat i luven på varandra och är helt oförmögna att göra oss någon skada.

Situationen är nu den att vi har fått officiella fredsförslag från Lettland, och Finland har sänt ett telegram, där det officiellt talas om en demarkationslinje, men i själva verket rör det sig om en övergång till fredspolitik. Slutligen har Polen, det Polen vars representanter skramlat så hårt med vapnen och fortfarande gör det, det Polen som fått och fortfarande får de flesta tågsätten med artilleri och de flesta löftena om all möjlig hjälp, bara det fortsätter kampen mot Ryssland, t o m detta Polen, vars regering sitter så osäkert att den nödgas ge sig in på vilka krigsäventyr som helst, har skickat oss ett erbjudande om fredsförhandlingar. Det gäller att vara ytterst försiktig. Vår politik kräver största möjliga eftertanke. Här är det allra svåraste att hitta rätt linje, ty ännu vet ingen på vilket spår tåget står – fienden vet inte själv vad han skall göra härnäst. Den franska politikens herrar representanter, vilka är de som mest hetsar upp Polen, och ledarna för godsägarnas och bourgeoisins Polen vet inte vad som skall ske härnäst och vet inte vad de själva vill. Idag säger de: "Om herrarna skickar oss några tågsätt med kanoner och några hundra miljoner, så är vi beredda att slåss mot bolsjevikerna." De försöker undanhålla nyheterna om de ständigt växande strejkerna i Polen och skärper censuren för att dölja sanningen. Men den revolutionära rörelsen där växer. Det revolutionära uppsvinget i Tyskland i dess nya fas, på dess nya stadium, där arbetarna efter den tyska kornilovkuppen skapar röda arméer, vittnar direkt (i de senaste telegrammen därifrån) om att arbetarna eldar upp sig alltmer. Representanterna för bourgeoisins och godsägarnas Polen börjar själva komma in på tanken: "Är det inte för sent, kommer vi inte att få en sovjetrepublik i Polen, innan en statsakt, för fred eller för krig, kommer till stånd?" De vet inte vad de skall göra. De vet inte vad morgondagen kommer att föra med sig för deras del.

Vi vet att varje månad ökar våra krafter enormt och kommer att öka dem ännu mer. Därför har vi nu internationellt en starkare ställning än någonsin tidigare. Men vi måste förhålla oss ytterst uppmärksamt till den internationella krisen och vara beredda att möta alla överraskningar. Vi har ett formellt fredserbjudande från Polen. Dessa herrar är i ett desperat läge, så desperat att deras vänner, de tyska monarkisterna som är mer bildade och har större politiska erfarenheter och kunskaper, inlåtit sig på ett äventyr, en kornilovkupp. Den polska bourgeoisin kastar fram ett fredserbjudande i vetskap om att ett äventyr där kan bli en polsk kornilovhistoria. Eftersom vi vet att vår motståndare befinner sig i en förtvivlat svår situation – en motståndare som inte vet vad han vill och vad han skall göra i morgon – måste vi helt bestämt säga oss att ett krig är möjligt trots fredserbjudandet. Det är omöjligt att förutse deras fortsatta beteende. Vi har sett sådana personer, vi känner dessa kerenskijtyper, mensjeviker och socialistrevolutionärer. Under dessa två år har vi sett hur de den ena dagen dragits till Koltjak, den andra dagen nästan till bolsjevikerna och därefter till Denikin, och allt detta har skett bakom fraser om frihet och demokrati. Vi känner dessa herrar, och därför tar vi emot fredserbjudandet med båda händerna och gör största möjliga eftergifter, eftersom vi är säkra på att ett fredsslut med de små staterna kommer att gagna vår sak oändligt bättre än ett krig

och eftersom imperialisterna utnyttjade kriget för att bedra de arbetande massorna och dölja sanningen om Sovjetryssland, och därför öppnar varje fred hundra gånger större och vidare kanaler för oss att vinna inflytande. Detta är ändå stort under dessa år. Tredje, Kommunistiska internationalesen har vunnit enastående segrar. Men samtidigt vet vi att vi vilken dag som helst kan bli påtvingade ett krig. Våra motståndare vet ännu inte själva vad de är i stånd till i detta avseende.

Att krigsförberedelser pågår råder det inget som helst tvivel om. Många av Rysslands grannstater och kanske även många som inte gränsar till oss tillgriper nu sådan statlig upprustning. Det är därför vi mest av allt måste manövrera i vår internationella politik och så stadigt måste hålla fast vid den kurs vi slagit in på och vara beredda på allt. Kriget för fred har vi fört med ytterst stor energi. Detta krig ger storartade resultat. På denna kamparena har vi hävdat oss allra bäst, i varje fall inte sämre än på Röda arméns verksamhetsfält, den blodiga fronten. Men huruvida fred skall slutas med oss kommer inte an på de små staternas vilja, även om de skulle önska fred. De är upp över öronen skuldsatta hos ententeländerna, och mellan dessa pågår en desperat träta och rivalitet. Vi måste därför hålla i minnet att fred, betraktad i världshistorisk måttstock, naturligtvis är möjlig på basis av inbördeskriget och kriget mot ententen.

Men våra åtgärder för fred måste åtföljas av att vi stärker hela vår militära beredskap och absolut inte avrustar vår armé. Vår armé är en reell garanti för att de imperialistiska makterna inte kommer att göra det ringaste försök eller anslag mot oss, ty även om de skulle kunna räkna med vissa kortvariga framgångar i början kan ingen av dem undgå att bli slagen av Sovjetryssland. Detta måste vi veta, det måste utgöra grunden för vår agitation och propaganda, och detta måste vi förmå att förbereda oss för och lösa den uppgift som på grund av vår ökande utmattning tvingar oss att förena det ena med det andra.

Jag skall nu gå över till de ytterst viktiga principiella överväganden, som fick oss att så beslutamt inrikta de arbetande massorna på att utnyttja armén för att lösa grundläggande och omedelbara uppgifter. Den gamla källan till disciplin, kapitalet, har försvagats, den gamla källan till enighet har försvunnit. Vi måste skapa en annan disciplin, en annan källa till disciplin och sammanhållning. Det som innebär tvång framkallar indignation och skrik, oväsen och verop från den borgerliga demokratin, som bollar med orden "frihet" och "jämlighet" utan att förstå att frihet för kapitalet är en förbrytelse mot arbetarna, att jämlighet mellan den mätte och den hungrige är en förbrytelse mot de arbetande människorna. För att bekämpa lögnen har vi gett oss in på att införa arbetsplikt och ena de arbetande människorna utan att vara det minsta rädda för att använda tvång, ty ingen revolution har genomförts utan tvång och proletariet har rätt att utöva tvång för att hålla sina ställningar till varje pris. När herrar borgare, herrar kompromissmakare, herrar tyska "oavhängiga", österrikiska "oavhängiga" och franska longuetister tvistade om den historiska faktorn glömde de alltid en sådan faktor som proletariets revolutionära beslutsamhet, fasthet och ståndaktighet. Och en sådan faktor är just ståndaktigheten och stålsattheten hos vårt lands proletariat, som sagt sig självt och andra och i handling bevisat, att vi är beredda att gå under till sista man hellre än att ge upp vårt territorium, än att ge upp vår princip, principen om disciplin och en fast politik, för vilken allt annat måste offras. Denna politiska faktor är den enda avgörande i en tid då de kapitalistiska länderna, kapitalistklassen befinner sig i upplösning, i desperation och kris. Fraser om minoritet och majoritet, om demokrati och frihet avgör ingenting, hur den gångna historiska periodens hjältar än må åkalla dem. Avgörande är här arbetarklassens medvetenhet och fasthet. Är den redo till självuppoffring, har den bevisat att den förmår spanna alla sina krafter, så är uppgiften löst. Allt måste göras för att denna uppgift skall bli löst. Arbetarklassens beslutsamhet, dess orubbliga vilja att förverkliga sin paroll "Hellre dör vi än vi ger oss!" är inte bara en historisk faktor, det är den avgörande, segergivande faktorn.

Från denna seger och denna tillförsikt håller vi nu på att gå över till det fredliga ekonomiska uppbyggnadsarbetets uppgifter, vilkas lösande är den viktigaste funktionen för vår kongress. I detta avseende kan man enligt min mening inte tala om någon verksamhetsberättelse från CK:s politiska byrå eller rättare sagt någon politisk rapport från CK; vi måste säga rent ut och öppet: ja, kamrater, detta är en fråga som ni skall avgöra, som ni måste överväga med den auktoritet partiets högsta instans har. Vi har klart presenterat denna fråga för er. Vi har intagit en viss bestämd ståndpunkt. Det är er skyldighet att definitivt godkänna, korrigera eller ändra vårt beslut. Men CK måste i sin verksamhetsberättelse säga att den har tagit helt bestämd ställning i denna grundläggande, akuta fråga. Ja, uppgiften är nu att i de fredliga ekonomiska uppbyggnadsuppgifterna, i uppgifterna att återställa den ödelagda produktionen använda allt vad proletariatet kan mobilisera, dess absoluta enighet. Här krävs järnhård disciplin, den järnhårda ordning, varförutan vi inte kunde ha hållit stånd ens i två månader och än mindre i drygt två år. Vi måste förmå att utnyttja vår seger. Å andra sidan måste vi förstå att denna övergång kräver stora offer, som landet även dessförutan har bringat i stor mängd.

Sakens principiella sida stod klar för CK. Hela vår verksamhet var underordnad denna politik och bedrevs i denna anda. Ta t ex frågan om kollektiv och individuell ledning, som ni skall lösa, en fråga som tycks vara en detalj och som naturligtvis inte i sig kan göra anspråk på att vara av fundamental principiell betydelse, om den lösrycks ur sammanhanget – den frågan måste till varje pris behandlas med utgångspunkt i vad vi vunnit i fråga om grundläggande kunskaper, erfarenheter och revolutionär praxis. Man säger oss exempelvis att ”kollektiv ledning är en av formerna för de breda massornas deltagande i förvaltningen”. Men vi i CK har diskuterat denna fråga och fattat vårt beslut, och vi måste ge er besked: kamrater, sådant teoretiskt virrvarr kan inte tolereras. Om vi i huvudfrågan i vår militära verksamhet, vårt inbördeskrig, hade gjort oss skyldiga till ens tiondelen av sådan teoretisk förvirring, skulle vi ha blivit slagna, och det med rätta.

Tillåt mig, kamrater, att i samband med CK:s verksamhetsberättelse och i samband med frågan om den nya klassens deltagande i förvaltningen på basis av kollektiv eller enmansledning komma med litet teori och påpeka hur en klass styr och hur klassherravälde kommer till uttryck. I det hänseendet är vi ju inga nybörjare, och det som skiljer vår revolution från tidigare revolutioner är att den inte är utopisk. Om en gammal klass ersätts av en ny, så kan denna hålla sig kvar endast i ursinnig kamp mot andra klasser, och den kan segra slutgiltigt endast om den förmår leda till att klasserna avskaffas överhuvudtaget. Klasskampens väldiga och komplicerade process ställer frågan just på detta sätt – i annat fall fastnar ni i förvirringens trask. Vari kommer klassherravälde till uttryck? Vari kom bourgeoisins herravälde över feodalherrarna till uttryck? Författningen talade om frihet och jämlikhet. Det var en lögn. Så länge det finns arbetande människor är egendomsägarna i stånd och rentav tvungna som ägare att göra spekulationsaffärer. Vi säger att det inte finns någon jämlikhet, att den mätte och den hungrige, spekulanten och den arbetande människan inte är jämlikar.

Vari kommer klassherraväldet idag till uttryck? Proletariatets herravälde kommer till uttryck i att godsägarna och kapitalisterna berövats sin egendom. Andan, huvudinnehållet i alla tidigare författningar, även de mest republikanska och demokratiska, har varit reducerad till en enda sak – äganderätten. Vår författning har rätt till en plats i historien, har kämpat sig till denna rätt genom att egendomens avskaffande inte bara skrivits ner på papper. Det segrande proletariatet har avskaffat och helt tillintetgjort ägandet, och just häri består klassherraväldet. Främst gäller det frågan om ägandet. När frågan om ägandet i praktiken hade lösts, var klassherraväldet därmed säkerställt. När sedan författningen på papperet skrev in vad verkligheten redan hade avgjort – avskaffandet av kapitalisternas och godsägarnas ägande – och tillade att arbetarklassen enligt författningen åtnjuter större rättigheter än bönderna, medan utsugarna inte har några rättigheter alls, så registrerades därmed att vi hade genomfört

den egna klassens herravälde och därmed knutit de arbetande från alla skikt och smågrupper till oss.

De småborgerliga ägarna är splittrade; de bland dem som har större egendom är fiender till dem som har mindre, och proletärerna har genom att avskaffa egendomen förklarar öppet krig mot dem. Ännu finns det många omedvetna och okunniga personer, som helt är för all slags fri handel men som inte kan kämpa, då de ser disciplinen och offerviljan i segern över utsugarna; de är inte för oss men de är ur stånd att gå emot oss. Det är endast klassherraväldet som bestämmer ägandeförhållandet och bestämmer vilken klass som skall ha överhanden. De som kopplar frågan om hur klassherraväldet uttrycker sig till frågan om demokratisk centralism, något som vi ofta kan observera, ställer till med en sådan förvirring att inget framgångsrikt arbete kan bli möjligt på denna grundval. Klarhet i propagandan och agitationen är ett grundvillkor. När våra motståndare har sagt och erkänt att vi gjort underverk i fråga om att utveckla agitationen och propagandan, så skall detta inte uppfattas ytligt som att vi haft många agitatorer och förbrukat mycket papper, utan det skall uppfattas djupare som att sanningen i denna agitation trängt in i allas sinnen. Och denna sanning kan man inte komma undan.

Närhelst klasser avlöst varandra har de ändrat förhållandet till ägandet. När bourgeoisin avlöste feodalismen ändrade den förhållandet till ägandet; bourgeoisins författning säger: ”Den som har egendom är tiggarens jämlike.” Det var bourgeoisins frihet. Denna ”jämlighet” gav kapitalistklassen herraväldet i staten. Men tror ni att bourgeoisin, när den hade avlöst feodalismen, blandade ihop stat och förvaltning? Nej, så dumma var de inte, de sade att för att förvalta måste man ha personer som kan konsten att förvalta och att de till detta skulle ta feodaltherrar och omskola dem. Så gjorde de också. Var det då ett misstag? Nej, kamrater, förmåga att förvalta faller inte ner från himlen och ingives inte av någon helig ande, och att en viss klass är den ledande klassen gör den inte genast kapabel att förvalta. Vi har sett exempel på detta: medan bourgeoisin var i färd med att segra hämtade den till förvaltningen personer från en annan klass, feodalklassen, och de kunde inte heller tas från något annat håll. Vi måste se nyktert på saker och ting: bourgeoisin anlätade den föregående klassen, och nu står vi inför samma uppgift – att förmå att ta hand om den gamla klassens kunskaper och skolning, underordna detta under våra syften och utnyttja det för att vår klass skall segra. Därför säger vi att den segrande klassen måste vara mogen, och mogenhet bestyrks inte med någon signatur eller något intyg, utan genom erfarenhet och praktik.

Borgarna segrade utan att kunna konsten att förvalta, och de säkerställde segern genom att proklamera en ny författning och genom att rekrytera, värva administratörer ur den egna klassen och börja lära sig, varvid de för ändamålet utnyttjade administratörer från den föregående klassen. De började utbilda egna nya administratörer och förbereda dem för förvaltningsarbetet, varvid de tog i bruk hela statsapparaten, lade beslag på de feodala institutionerna och i skolorna endast släppte in de rika, och på så sätt hade de efter många år och decennier utbildat administratörer ur den egna klassen. Nu måste vi i en stat, som är uppbyggd enligt den härskande klassens mönster och förebild, göra på samma sätt som i alla andra stater. Om vi inte vill hemfalla åt ren och skär utopism och meningslöst frasmakeri måste vi säga, att vi måste beakta gångna års erfarenheter och säkerställa den författning vi vunnit genom revolutionen, men för förvaltningen, för statens organisation måste vi ha personer som behärskar förvaltningstekniken och som har erfarenheter av stat och näringsliv, och sådana personer finns inte att hämta från något annat håll än från den föregående klassen.

Resonemangen om kollektiv ledning är allt som oftast genomsyrade av ren okunnighet, av fientlighet mot specialisterna. Med den andan kan vi inte segra. För att segra måste vi förstå den gamla borgerliga världens historia i hela dess djup, och för att bygga kommunism måste vi ta tekniken och vetenskapen och göra dem tillgängliga för bredare kretsar, och bourgeoisin är det enda håll vi kan ta detta ifrån. Denna grundläggande fråga måste ställas klart och tas

upp bland huvuduppgifterna i det ekonomiska uppbyggnadsarbetet. Vi måste förvalta med hjälp av personer från den klass vi har störtat – personer som är genomsyrade av den egna klassens fördomar och som vi måste omskola. Samtidigt måste vi rekrytera egna administratörer ur den egna klassen. Vi måste använda hela statsapparaten för att läroanstalterna, vuxenutbildningen och den praktiska skolningen skall tjäna proletärerna, arbetarna, de arbetande bönderna och stå under kommunisternas ledning.

Endast så kan vi få ordning på det hela. Efter två års erfarenheter kan vi inte resonera som om vi först nu tog itu med socialistiskt uppbyggnadsarbete. Vi gjorde nog med dumheter under och runt Smolnyjperioden. Det är inget att skämmas för. Varifrån skulle vi ta vetandet, när vi för första gången tog itu med en ny sak?! Vi prövade si och vi prövade så. Vi flöt med strömmen, därför att det var omöjligt att skilja det riktiga från det oriktiga – för detta behövs tid. Nu hör detta till ett i tiden näraliggande förflutet, som vi har bakom oss. Detta förflutna, då kaos och entusiasm härskade, är förbi. Ett dokument från detta förflutna är Brestfreden. Det är ett historiskt dokument, ja mer än så – det är en historisk period. Brestfreden påtvingades oss därför att vi var maktlösa på alla områden. Vad var det för en period? Det var en period av vanmakt, ur vilken vi utgick som segrare. Det var en period med helt genom kollektiv ledning. Detta historiska faktum kommer man inte ifrån genom att säga att kollektiv ledning är en skola i förvaltning. Man kan ju inte hela tiden bli sittande i skolans förberedande klass! (*Applåder*) Det tricket duger inte. Vi är vuxna nu, och vi kommer att bli slagna gång på gång inom alla områden, om vi betar oss som skolpojkar. Vi måste gå framåt. Vi måste stiga högre med energi och enad vilja. Fackföreningarna kommer att möta väldiga svårigheter. Vi måste se till att de bemästrar denna uppgift i en anda av kamp mot den beryktade demokratiens kvarlevor. Allt detta oväsen om utnämningar, allt detta gamla skadliga skräp, som finner en plats i diverse resolutioner och samtal, måste sopas bort. Annars kan vi inte segra. Om vi inte har lärt oss denna läxa på två år, så har vi blivit efter, och de som släpar efter blir slagna.

Uppgiften är ytterst svår. Våra fackföreningar har varit till väldig hjälp vid den proletära statens uppbyggande. De var den länk som förenade partiet med de oupplysta miljonmassorna. Låt oss inte sticka under stol med att det var fackföreningarna som bar hela bördan i kampen, när det gällde att hjälpa staten att skaffa fram livsmedel. Var inte detta en väldig uppgift? Nyligen kom Statistiska centralstyrelsens bulletin ut med ett nummer. Där sammanfattas resultaten av statistiker, som absolut inte kan misstänkas för bolsjevism. Där finns två intressanta uppgifter: 1918 och 1919 fick arbetarna i de konsumerande guvernementen 7 pud spannmål per år, medan bönderna i de producerande guvernementen fick 17 pud årligen. Före kriget hade de konsumerat 16 pud per år. Där har vi två uppgifter som visar förhållandet mellan klasserna i kampen för livsmedel. Proletariatet har fortsatt att bringa offer. Och så väsnas det om tvång! Men proletariatet har rättfärdigat och legaliserat detta tvång och genom att bringa de största offren bevisat att detta tvång är riktigt. Befolkningens flertal, bönderna i de producerande guvernementen i vårt hungrande och utarmade Ryssland har för första gången kunnat äta bättre än de gjort under århundraden i det tsaristiska och kapitalistiska Ryssland. Och vi säger att massorna kommer att hungra tills Röda armén har segrat. Det var nödvändigt att arbetarklassens avantgarde bringade detta offer. För det är denna kamp en skola, men när vi har slutat denna skola måste vi gå vidare. Nu måste detta steg tas till varje pris. Som alla fackföreningar har de gamla fackföreningarna en historia och ett förflutet. I detta förflutna var de organ för motstånd mot dem som förtryckte arbetarna, mot kapitalismen. Men när klassen har blivit statsbärande och när den nu nödgas bringa stora offer, hungra och gå under, har läget förändrats.

Inte alla förstår denna förändring och inte alla sätter sig närmare in i den. Här har vi hjälp av vissa mensjeviker och socialistrevolutionärer, som kräver att individuell ledning ersätts med

kollektiv sådan. Ursäkta, kamrater, men den gubben går inte! Sådant har vi slutat med. Vi står nu inför en mycket komplicerad uppgift: sedan vi segrat på den blodiga fronten måste vi segra på den oblodiga. Det kriget är svårare. Den fronten är den besvärligaste. Detta säger vi öppet till alla medvetna arbetare. Efter det krig vi utstod vid fronten måste det följa ett oblodigt krig. Det har blivit så att ju mer segrar vi vunnit, desto fler regioner som Sibirien, Ukraina och Kuban har vi återtagit. Där finns rika bönder, där finns inga proletärer, och finns det ett proletariat, så är det fördärvat av småborgerliga vanor, och vi vet att envar som där har en jordbit säger: ”Jag struntar i regeringen. Jag klår de svältande på så mycket det går, och regeringen bryr jag mig inte ett dyft om.” Den spekulerande bonden, som överantvarad åt Denikin lutade åt vårt håll, kommer nu att få hjälp av ententen. Kriget har bytt front och former. Nu utkämpas det i form av handel och spekulationsaffärer, som har internationaliserats genom kriget. I kamrat Kamenevs teser i *Izvestija TsK* klarläggs helt de principer som ligger till grund för detta. De vill internationalisera spekulationshandeln. De vill förvandla det fredliga ekonomiska uppbyggnadsarbetet till en fredlig upplösning av sovjetmakten. Ursäkta, herrar imperialister, men vi är på vår vakt! Vi säger: vi har kämpat och segrat, och därför skall vi som huvudparoll behålla den som hjälpte oss till seger. Vi behåller den helt och fullt och överför den till arbetsområdet, nämligen parollen om proletär fasthet och viljeenhet. De gamla fördomar och gamla vanor som finns kvar måste vi göra slut på.

Avslutningsvis skulle jag vilja uppehålla mig vid kamrat Gusevs broschyr, som enligt min mening förtjänar att uppmärksammas i två avseenden. Den är bra inte bara ur formell synvinkel, inte heller bara därför att den har skrivits till vår kongress. Vi har hittills av någon anledning vant oss alla vid att skriva resolutioner. Det brukar sägas att all litteratur är bra utom den tråkiga. Resolutioner, förmodar jag, bör hänföras till den tråkiga typen av litteratur. Det skulle vara bättre om vi följde kamrat Gusevs exempel och skrev färre resolutioner och fler broschyrer, även om de skulle vimla av fel som hans gör. Men trots dessa fel är det en bra sak, eftersom den koncentrerar sig på den grundläggande ekonomiska planen för industrins och produktionens återställande i hela landet och underordnar allt under denna grundläggande ekonomiska plan. Centralkommittén har i sina teser, som delats ut idag, tagit med en hel paragraf som helt är hämtad ur kamrat Gusevs teser. Vi kan med specialisters hjälp utveckla denna grundläggande ekonomiska plan ännu mer detaljerat. Vi måste komma ihåg att denna plan är avsedd för många år framåt. Vi lovar inte att genast befria landet från hunger. Vi säger att kampen blir svårare än på krigsfronten men intresserar oss mer, eftersom den för oss närmare våra verkliga, grundläggande uppgifter. Den kräver en maximal kraftansträngning och den viljeenhet, som vi tidigare har gett prov på och som vi måste ge prov på även nu. Om vi löser denna uppgift, så kommer vi att hemföra en minst lika stor seger på den oblodiga fronten som på inbördeskrigets front. (*Applåder*)

Pravda nr 69 och 70, den 30 och 31 mars 1920

V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry uppl, b 40, s 237-257